1871. III. évfolyam. 224. szám. Hétfő, november 13.

Előfizetési árak:
Helyben és postan küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: főpiacz. Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos és Csathy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Ugyebben a postahivatalok után.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“ en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött közlratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén közlratok sem adatnak vissza.

Eredeti távirati tudósitás a Toldy-jubilaeumról.

= Pest, nov. 13. d e 10 óra Irodalmunk jeles veteránjának Toldy Ferenczuek az Akademia disztermében tegnap tartott jubilaeuma fényesen sikerült. A diszterem és annak karzatai tömve voltak.

Horváth Mihály gyönyörü alkalmi beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt, s aztán egy küldöttség ment Toldy Ferenczért, — élén Zichy Antallal, hogy őt az ünnepélyeni megjelenésre meghivja. — E küldöttségbe Debreczen város főkapitánya is beválasztatott.

Toldy megjelenvén, a dalárdák által üdvénekkel, s a közönség által határtalan ujjongással fogadtatott.

Greguss Ágost Toldy érdemeit jeles beszédben, a közönség helyeslő tetszésnyilvánitásai közt méltatta, s aranytollat és babérkoszorut nyujtott át neki. Szász Károly fenköltnyelven irt dicsköltemányét szavalta el, s Toldy Ferencz a megtiszteltetésért meghatottan rebegett köszönetet.

A diszebéden a felköszöntések hosszu sorát Horváth Mihály kezdette meg, s ivott a királyért, utánna Greguss Toldyért, mint a jelenleg élő magyar irók közt az elsőért; ugyancsak az ünnepelt férfiuért ürítettek poharat Pulszky, Hunfalvy, mások. Szontagh az akademiáért, Tóth Lőrincz Debreczen városáért, Peregrini Budavárosa részéről Toldyért, mint Buda városa kedves szülöttéért, Oláh Károly Debreczen város főjegyzője, Debreczen részéről Toldyért mint a tudomány bajnokáért, Károly Gábor az összes magyar irodalomért. Királyi Pál Pest városa nevében Toldyért, Toldy Ferencz szülővárosáért Budáért s aztán Pestért, hol 61 év óta álandó lakos, s végül Debreczenért, Magyarország második fővárosáért ürítettek poharat. Ezenkivül szólottak még sokan, kik csak nehányat emlitünk meg, igy Szász Károlyt, ki Toldy Ferenczet, mint a Kisfaludy-társaság létesitőjét, Tóth Kálmánt, ki szegzetes ajku költőnket Szász Károlyt, Csernatonyt, ki a sajtó képviselői nevében Toldyt éltette.

Táviratok is érkeztek a hazából, melyek az ünnepély hősét dicsőitették, igy Debreczenből, Szabadkáról, Sz.-Fehérvárról, Becsből, Pécsről, Győrről, Váczról, Trencsenből, Szathmárról, Ujvidékről és Miskolczról.

A mágnások, kik a lóversenyeket tömegesen látogatják, a tudomány és szellem versenyterén magát kitüntetett férfiu örömünnepén szépen otthon maradtak. Csupán az egy Lónyay grófot láttuk ott.

Ráth M. ez ünnepély alkalmából több ezer darab könyvet adományozott jó tanulók közt kiosztandó Toldy-jutalmakra.

Az irodalom agg bajnokának e diadalnapját este nagy fáklyás-zene rekeszté be.

A helyzet képe.

= Az elmult napok eseményei oly váratlanul, s annyira meglepőleg következtek be, hogy az első pillanatban szinte hihetetlennek tartottuk azokat.

Beust megbukott, s öt évi államkanczellársága után, tövistelennek nem mondható pályájától, az uralkodó legelismerőbb köszönetét nyerve vigaszul, bucsut vőn, hogy egy másik kisérlettevőnek adjon helyett.

Beust bukása különböző körökben különböző érzelmeket költött fel. A német alkotmányhüek benne azon államférfit siratják, ki, habár nem mindig idejében, de mégis soha nem későn paizsul veté magát oda az osztrák alkotmányt fenyegető fondorlatok elébe. — Az ultramontán párt ujong örömében, s vele együtt a nem rég szövetségesül megnyert feudálisok és foederalisták, kik Beustban valóban szivós kitartóságu ellenfélre találtak.

És mit mondjunk Beust bukásához, mi magyarok? Minket e bukás leginkább eredményében érintvén és érdekelvén, annak fontosságát s befolyását ránk nézve csak is e szempontból akarjuk tárgyalni; mindazáltal nem mulaszthatjuk itt felemliteni azt, hogy Beust, mint államkanczellár, Ausztriával a prágai békekötés után ugy bánt el, mint az óvatos orvos a nagy betegség után lábbadozó patiens vel, s a semlegesség politikája, melyet a franczia-porosz háboru alatt, — daczolva az osztrák katonai elemmel, mely a háboru kezdetén szerette volna a franczia vitézségben bizva, kissé kiköszörülni a Sadowánál kapott csorbákat, — oly következetesen megtartott, birja teljes helyeslésünket.

Hogy Ausztriában rendet nem tudott csinálni, azon épen nem csudálkozunk, s annyival inkább nem, mert az átmeneti korszakak mindig és mindenütt a nehézségek egész sorozatát teremtik meg, s ha csodálkozhatunk valamin, az az, hogy e nehézségek elleni küzdelemben ily hosszas ideig feltudta magát tartani.

Beust bukását ránk nézve azon következmények, melyeket az maga után von, rendkivüli fontosságu eseménynyé teszik.

A bukás óta felmerült hirek tömkelegéből az az egy most már teljesen bizonyosnak mondható, hogy Beust utódja Andrássy Gyula gróf, a jelenlegi magyar miniszterelnök leend.

Isten hordozza békével!

Távozásán mi részünkről egy cseppet sem sajnálkozunk, bár ez alkalomból is fülünkbe cseng a német példabeszéd: „Selten kommt etwas besseres nach.“

Andrássy távozása a jobboldal köreiben általános visszatetszést szült. Maga a Napló kifejezést adott e visszatetszésnek pár nap előtt megjelent számában, a mi azonban, következetességgel egyátalán nem vádolható laptársunkat nem tartja vissza attól, hogy vasárnapi vezérczikkében dicséneket ne zengjen a távozó után.

A „Napló“ Andrássy kormányzása négy évét küzdelem és vivmányudus éveknek nevezi, s ez által mintegy utólagosan is hitet tesz le a „mindent megnyertünk“ politika helyes iránya mellett.

Hogy Andrássy kitünő államférfi, s a mellett férfi a szó szoros értelmében, azt nem csak a „Napló“ hanem pártunk is beismerte és beismeri, de azon állitása, hogy Andrássy a magyar politikát európai niveaura emelte, hogy az európai politikában a magyar szempontot soha szem elől elnem tévesztette, ez gyöngéd kifejezéssel élve, nem egyéb czéltalan önámitásnál.

Hiszen pár nap előtti vezérczikkünkben világosan kimutattuk, bebizonyitottuk azt, hogy Andrássy a magyar nemzeti érdekek érvényreemelésében kevesebbet tett annál, mint a mit maga az uralkodó óhajtott, s hogy Andrássy gr. politikája nem a magyar nemzet politikája...

S most, midőn a hazai tüzhelytől bucsut vesz, hogy nem nemzetének, hanem a conglomeralt birodalomnak érdekeit képviselje, — vajon lehet-e gondolni azt, hogy az eddiginél hazafiasb politikát fog a nemes gróf követni?

Mi azt hiszszük nem, s Andrássy mint eddig, ezentul is következetes marad önmagához s mint külügyér is mindent elkövetend a 67-iki kiegyezés fentartására, a mely kiegyezés pedig, legtöbb pontjában merő ellentétben áll hazánk és nemzetünk valódi érdekeivel.

Ki lesz Andrássy utódja?

A fáma emlegette először Lónyayt, majd Kerkápolyt, Szlávyt, s ma már mint bizonyos hirt közlik a lapok, hogy Lónyay Menyhért gróf lesz kormányunk elnöke.

Mit várhatunk Lónyaytól?

Neki nagy erélye, törhetlen szorgalma van, s igy minden attól függ, hogy azt minő irányban fogja érvényesiteni.

Tőle a jobboldal azt várja, hogy folytassa azt, a mit Andrássy megkezdett, s most abban hagyott; mi pedig azt várjuk tőle, hogy értse meg a nemzet jogos követeléseit, s ne nyujtson segédkezet továbbra is azon politika fentartásához, mely legdrágább jogainkat egymásután adta fel, s mely rövid négy év alatt Magyarországot közjogi tekintetben egészen kivetkőztetté önmagából, hanem igyekezzék nemzetünk önállóságát, melytől alkotmányos uton megfosztattunk, alkotmányos uton visszaszerezni, és ekkor az egész nemzet halájára, s az utókor elismerésére bizton fog számithatni.

— **Toldy Ferenczuek** ő felsége a király „ötven éves irodalmi tevékenysége elismeréséül“ a Lipótrend lovagkeresztjét adományozta.

= **Pest, nov. 11.** Miniszterlanács most miniszternapácsot ér. A képviselőházi ülés végével Andrássy is megjelent a házban s ott miniszter-társaival tanácsot tartott. Este ujabb miniszter-tanács volt, melyben Lónyay is részt veendő. Andrássy holnap Lónyayval együtt Bécsbe készül utazni, hol egyszerre teszik le az esküt ő felsége kezébe. Azt hiszik, hogy az országgyülésnek Andrássy fogja bemutatni Lónyayt, mint miniszterelnököt s e jelenet nem lesz kevésbé ünnepélyes, mint midőn Andrássy első cabinetjét bemutatá. (Más forrásból a következőket irják nekünk: Andrássy gróf nem fogja a képviselőházban bemutatni Lónyayt; és Somssich elnök meghivására, ki hétfőn nagy bucsuebédet akart adni, Andrássy azt felelé, hogy e meghivást, nagy sajnálatára nem fogadhatja el, miután hétfőn már Bécsben lesz. Lónyay valószinüleg hétfőn este mutatja be magát a Deák-körnek, hol ma Andrássy bucsuzását várták, de Andrássy nem jelent meg. A kinevezéseket a hivatalos lapnak keddi száma fogná közzétenni. A magyar kormánynak jelenlegi összes tagjai megmaradnak Lónyay elnöklete alatt, s igy Lónyaynak egyelőre, a miniszterelnökségen kivül nem lesz más tárczája. Az erre vonatkozó határozat a ma esti miniszlertanácsban hozatott, melyen Lónyay is jelen volt.)

= A bécsi lapok a miniszterválságra vonatkozólag nem sok ujat hoznak.

A „Neue Freie Presse“-ben — állitólag magyar forrásból jövő — közleményt találunk, melynek lényege következő: A császárra nagy benyomást tön annak előadása, hogy az uralkodó család javával mily keveset gondoló tanácsosai vannak Beustban és Andrássyban, kik előre látták, hogy a tervezett kiegyezés kivihetetlen, de büszkeségből és személyes hiuságból ellenvetéseket mindaddig nem tettek, mig a megállás már lehetetlenné nem vált. Az e felett tett szemrehányások miatt kelle Beustnak lemondást benyujtania, s ha Andrássy a külügyminisztériumot viszautasitotta, a magyar kabinet-alakitásáról gondoskodni, s általában a fenforgó nehézségek rendezését magára venni nem akarta volna, ő sem lett volna hasonló szemrehányásoktól megkimélve.

Miután azonban attól tartott, hogy kegyelemvesztése a császárnál Magyarországra is kellemetlenné válhatik, elfogadta a reá bizott missiót, noha tudja, hogy uj állomásán nem sokáig fogja magát tartani, a régi pedig reá nézve visszavonhatlanul elveszett.

= A „**Wanderer**“ hosszasb czikkben emlékezik meg Andrássy Gyula grófról. A lap azt hiszi, hogy mint a németország iránti jó viszony tulajdonképeni sugalmazója, mig a két két állam érdekei megengedik, a barátságot továbbra is tentartandja. Mi Oroszországot illeti sokan azt hiszik, hogy Andrássy „revanche pour Világos“-t fogna szerezni. Sokkal jobb véleményünk van Andrássy éles látásáról és politikai iskolájáról, mintsem azt hihetnők, hogy ő a kalandot a birodalom politikájába is átültetni akarná. — A keleti kérdésben minden előtt szükséges, hogy világos előbb meghatározott programm szerint történjék az eljárás. A lap azt hiszi, hogy ha Andrássy azon igéretét, miszerint minden erejét ressortjának akarja szentelni, megtartja, a reá háruló terhes feladatokat megvalósitani képes leszen.

Beust gróf visszalépése óta tömeges és igen rokonszenves ovatiok tárgya. Igen sok város diszpolgárává választotta a bécsi „Concordia“ czimü irói egylet tisztelgett nála, mint tiszteletbeli tagjánál. Dr. Wittelshöfer, az egylet elnöke s a küldöttség szónoka üdvözlő beszédében ama fájdalmas benyomásnak adott kifejezést, melyet a gróf visszalépése az egész müvelt Ausztriában előidézett.

Beust gr. meghatva, körülbelül következőleg válaszolt: „Köszönöm részvétüket. A mennyire megszoktam más időben egykedvüen nézni a sors változásait, mégis meg kell vallanom, hogy röktöni kiragadtásom hatáskörömből fájdalmasan hatott meg.“ Azután ama támogatásért mondott köszönetet a sajtónak, melyben ez őt — noha nem egyszer meg is támadta — majdnem minden kérdésben részesité.

A további beszélgetésben azt mondá, hogy még nehány hétig Bécsben kellend maradnia, hogy az ügyeket utódjának átadja. Akkor átveszi uj állomását, melynek elfogadását neki azon örvendetes tény teszi lehetővé, hogy utóda egészen azon politikát, melyet ő inaugurált, szándékozik követni. Különben nem maradhatott volna meg az államszolgálatban.

Egyébiránt a gróf azon reményét fejezte ki, hogy tehetségében álland, mint az urak házának ujonan kinevezett tagjának ezen helyét a legközelebbi ülésszakban elfoglalni. Erre a legszivélyesebb módon bucsuzott el a küldöttségtől.

UJDONSAGOK.

* **A városi közgyülés** 16-án délelőtt 9 órakor tartatik meg; (mult számunkban sajtóhibából 15 ike állott). Tárgyak: Ministeri leiratok, jelesen a felső gazdasági tanintézetnek a város kebelébe áthelyezése, s a fiumei királyi törvényszék felállitása tárgyában stb. hatósági átiratok, tanácsi előterjesztések, husárszabályozás, erdővágatás, belső és külső rőzsebiztosok választása, s több elmaradt és folyó ügy.

* **A „Tisza“ biztositó intézet** ügye élénken foglalkodtatja már a vidéket is. A Szathmárt megjelenő „Szamos“ irja: A jövő héten kedden, azaz nov. 14-én d. u. 3 órakor a helybeli törvényszéki (megyeházi) tanácstermében értekezlet fog tartatni, egy ujonnan alakuló „Tisza“ czimü biztositó társaság érdekében, melynek alapitói első sorban Debreczen városának legelső notabilitásai és kereskedőcégei, más részt Szatmármegyének legtekintélyesebb birtokosai (Galgóczy Sándor, Domahidy Ferencz, Czerjék Imre s többen.) — Ez utóbbiak különösen azon igyekeznek, hogy megyénk számára e közelünkbe eső társulatnál a befolyást biztositsák. Az értekezlet nyilvános leend s arra minden érdekelt szivesen látiatik. A Nyiregyházán megjelenő „Nyiri Közlöny“ pedig ezt mondja: „A debreczeni „Tisza“ czimü biztositó intézet részvényei után, Nyiregyházán többen tudakozódtak. Mi ugy vagyunk értesülve, hogy az e részvénytársaság alakitásában fáradozó fezérférfiak, Nyiregyházára is fognak aláirási iveket küldeni. Ha azonban városunk a számitásból kimaradt volna, figyelmeztetjük a „Tisza“ ideiglenes vezérigazgatóságát szivesked jék Nyiregyházára nehány aláirási ivet küldeni, s arról lapunkat értesiteni. Biztos reményünk van, hogy itt számos aláiró akad.“

* **A Toldy-jubilaeumra**, melyet tegnap a Kisfaludy társaság tartott a fővárosban, s melyre széles e hazából mentek fel képviselők, Debreczenből is küldetett táviratot; ugyanis a ref. főiskolai felsőbb tanuló ifjuság önképző társulata tegnap délelőtt 11 órakor — tehát épen a pesti ünnepély órájában — tartott gyüléséből a következő táviratot intézte az ünnepelt derék férfiuhoz: „Toldy Ferencz magyar irónak Pesten. A debreczeni felsőbb tanuló ifjuság önképző társulata a magyar irodalomtörténet megalapitójának ötven éves irói emlékünnepélye alkalmából legmelegebb üdvözletét nyilvánitja. A mai nemzeti ünnepélyen társulatunk is ott van szellemileg. Eljen ön, mint az ifjuság példányképe, az irodalom bajnoka a mostani ifjui lélekkel sokáig! Fogadja megemlékezésünket, mint nagy szellemének hódításának jelét. Az önképző társulat.“

* **Előleges értesités** A helybeli dalés zeneegylet f. év november 17-kén este 7 órakor a zenede énekteremében házi hangversenyt tartand, melyre a zenét és daltkedvelő közönség tisztelettel meghivatik.

Az alapitók, pártolók, és müködőtagok szabad jegyeiket ez alkalommal is használhatják. Külön belépti jegyek 50 krért előre válthatók Antalffy Lajos, Csáthy Károly és Szwoboda József kereskedéseiben, a hangverseny napján pedig esteli 6 órától kezdve a pénztárnál.

A hangverseny müsorozata közöltetni fog.

Komlóssy Imre mk.
egyleti elnök.
Sz. Nagy Károly mk.
igazgató.

* **Egy ifju életet** rabolt el ismét a halál; Debreczeni István első éves bölcsészt tegnap kisérte a halottak csendes országába a tanulóifjuság. A gyászszertartásban részt vett a főiskolai énekkar is Füredi Lajos vezetése alatt. Béke lengjen az elhunyt porai felett!

* **Vaillati tanár**, a vak zenemüvész tegnap este szép közönség előtt játszott nemzeti hangszerén Guszmann vendéglőjében. Ugy halljuk, hogy még többször is fel fog lépni.

* **Gyaszjelentés**. Kiss József, Kiss Sándor és Kiss Mária férjevel Katona Zsigmonddal s Béla, Emma, Blanka, Dezső, Zsigmond József és Mária gyermekeivel mély fájdalomtól áthatva tudatják forrón szeretett édes anyjok s illetőleg nagyanyjoknak özv. Kiss Mihályné született Sápy Agnes asszonynak f. hó 11-én esteli 10 órakor életének 68. évében hosszas szenvedés, különösen pedig hat hét óta tartott sulyos betegség folytán történt csendes kimultát. Az elhunytnak földi részei f. hó nov. 14-ik napján d. u. 2 órakor a czegléd-utczai 2580. számu háznál tartandó rövid vallásos szertartás után a czegléd-utczai sirkertbe fognak örök nyugalomra letétetni s az anyaföldnek visszaadatni. Mely végtisztességtételre az elhunytnak rokonai és ismerősei tisztelettel meghivatnak.

Béke poraira.

* **Szini palyázat**. A pesti lapokból olvassuk, hogy a debreczeni szinház részéről egy népszinmüre pályázat hirdettetik. Ebben csak annyi az ujdonság, hogy itt helyben még hirét sem hallottuk az emlitett pályázatnak.

* **Debreczenből** a ref. főiskolai tanárkar is küldött képviselőt a pesti Toldy-ünnepélyre,

TÁRCZA.

A VILÁGTALAN LEÁNYA
vagy
CONCINO CONCINI.

— Franczia regény —

GONZALES EMANUELTŐL.

(Folytatás.)

Második rész.

— Sire, — válaszolt a lovászmester, — én nem hiszem, hogy Lugnes még aludnék, mert ágya üres.

— Hát kikelt volna ágyából? — kérdé XIII. Lajos csodálkozva. — No én bezzeg szép kiszolgáltatással dicsekedhetem a kamarások részéről. Egészen elhanyagolnak, rám sem gondolnak. Emellett folyvást emelkedett haragja, mint az olyanoknál szokott, kiknek ellenvetést nem tesznek.

— Bizony, igazat szólva — felelt a lovászmester — Lugnes Albert ur nem igen törekszik kötelességének megfelelni.

— Mond inkább édes Plurinel, hogy nem minden kötelességének, — szólt a király, kinek a lovászmester roszaló megjegyzése tetszett. — Valóban megérdemelné, hogy anyámnál panaszt emeljek ellene. Egy szó elég lenne, s Concini, ki különben sem rokonszenvez vele, azonnal elcsapná. De talán ép ez az ok, hogy én őt annyira pártolom. No de ne is emlitsd e párbeszédünket senki előtt, mert még eltávolithatnák tőlem, pedig csupán ő az egyetlen ember, aki engem mulattatni képes. A többi csak örökké hizeleg, de rettenetesen untat. Mont-Poullian, Laforce herczegnek a fia, mindig csak a politikáról beszéle, mások még folyvást a szép asszonyokat és leányokat emlegetik; csak Albert az, ki szüntelen az én szórakoztatásomról gondolkozik.

Pluvinel megkisérlé komoly arczvonásait vidám mosolylyal deriteni föl.

— Sire, mindazok, kik önt szeretik, Lugnes Albertet is kedvelik. Ejh, de farkast emlegetünk, kert alatt jár...

E pillanatban megnyilt az ajtó s egy karcsu fiatal ember lépett a terembe e szavakkal:

— Fogadni mernék Sire, hogy most bocsuzan fakadt ki ellenem Pluvinel előtt s őt ez által nem csekély zavarba hozta. No de még eléggé jókor jövök, hogy őt felszabaditsam.

Futólagos mosoly vonult át XIII. Lajos komoly arczán, midőn vidám mulattatóját ágyához közeliteni látta.

Lugnes Albert vonzó külsejü szőke ifju volt. Karcsu termete, büszke merész tartása előkelő jelleget adtak alakjának.

Arcza még csak most kezdett pelyhedezni, melyet nagy gonddal fésülgetett egy picziny elefántcsontfésüvel. Öltözete izlésteljes és gazdag volt. Vállát fekete bársony köpeny diszité, alatta szintén olyan szinü atlasz mellényke ragyogott s mellén kétsoros csipke volt a legnagyobb gonddal rendezve. Fehér toll lengett fekete bársony sapkája mellett s hosszuszáru sárga csizmáin pengő sarkantyu ragyogott.

Eközben a király szigoru, komoly arczot öltött ujra.

— Hát hol barangolt ifju ur? — kérdezé. — Azt hiszi ön, hogy ennyire el lehet engem hanyagolni? Feleljen fiatal kalandor, lássuk csak hogy mentegeti magát!

Lugnes Albert ugy látszik, hogy hozzá szokott e hanghoz, mert csupán ajkait vonta pajzán mosolylyal félre.

A király e felett fölboszankodva, igy szólt:

— Megérdemlené, ha még csak apród lenne, hogy magaviseleteért megvesszőztessük.

— Sire, ön háládatlan, szólt végre Albert, — s ha én magam nem mentegettem, az csupán azért történt, mert tudom, hogy egy perczenél később megbánja mindazon szavait, melyekkel engem illetett.

Ekkor vette észre a király, hogy az ifju, egy zöld fátyollal leboritott kalitkát tartott kezében.

— Mit hoztál te nekem Albert? — kérdé azonnal elpalástolhatlan kiváncsisággal.

— Igazolványomat, — válaszolt mosolyogva XIII. Lajos játszótársa, s ezennel félrehárità a lepelt.

— Ah, sólymok! És ezek végett keltél te ma oly korán föl. Köszönöm Albert.

Szegény barátom! Én téged hanyagsággal vádoltalak, holott akkor is rám gondoltál! No épen a legjobbkor! Ma ugy is esős idő lesz, és igy ráérünk a sólymok betanitására.

— Szolgálatára állok Sire, s mihelyt lovaglási óráját végezte . . .

— Óh, nemde édes Pluvinelem, te ma elengeded nekem a lovaglási leczkét? — ugyanakkor kiugrott ágyából, s igy szólt Alberthez:

— Te azonnal megparancsolod, hogy senki minket ne háborgasson. Mihelyt felöltöztem, kimegyünk a gyepüre. Én megétetem sólymaimat s te utasitást fogsz nekem adni, hogy kell szokat betanitani, mert én is ép oly jó vadász hirében akarok állani mint te!

Pluvinel, mint kire többé nem volt szükség, meghajtá magát s távozott.

Félórával később XIII. Lajos és Albert egy titkos menhelyre vonultak vissza, hol csupán a madár-dalt lehete hallani.

Két sólyomvadász volt megbizva, hogy a bejárást a tolakodók ellen fedezze, ha azok netalán a kiadott parancsnak ellenszegülni merészelnének. Igy gondolák a fiatal barátok magokat minden kellemetlen látogatástól biztositani, midőn egyszerre kivülről nagy zaj támadt. A király elvörösedett a bosszuságtól s figyelni kezdett.

Egy durva, olaszos kiejtésü hang üté fülét meg:

— Nos pusztultok, semmirekellők! Mondjátok csak, merre van a király!

— Uram! Ő nincs itt, — válaszolt a sólyomászok egyike.

— Hazudsz schonnai! — válaszolt az előbbi szemtelen hang. — Hát te, nyomorult még a királyt is elakarod előlem rejteni?

— Mily vakmerőség! — suttogá Lugnes Albert, — várva, hogy gerjed föl mindjárt a király haragra. De ez mint a csinyen kapott iskolás fiu, hallgatott, s remegve várta a történendőket. Aztán vállvonitva igy szólt:

— Valóban ennek a jött mentnek igaza van, mert a hatalom az ő kezében van s az a szemtelen, ki vele ellenkezik.

— Nyissátok fel azt az ajtót, — szólt kivülről az előbbi hang, parancsolólag.

(Folyt. következik.)

s e vegből Török József és Imre Sándor tanárok s akademia tagok utaztak fel a fővárosba.

* **Szerelemből.** Egy fiatal ember szerelmes volt bizonyos szolgálóba; a kedves viszony gyönyöreit huzamosabb időig is élvezték; azonban minden szellemi kötelék daczára a nő hütlen lett, mást szeretett; e miatt feldühödt az ifju, két ragadt s kereste mindenütt a hütelent, hogy — legalább is kivégezze; de a rendőrség a ficzkót elfogta, ott aztán pár nap alatt eloszlottak ábrándjai.

* **Beküldetett.** Az utczai mészárosokra nézve talán nincs is kötelező törvény, vagy ha van, akkor a végrehajtóknak kell lenni igen gyengéknek, különben nem történhetnék meg, hogy az illetők oly kevés figyelmet forditnának az igaz mértékre, mert megtörténik többször, hogy két font hus helyett másfél fontot szolgáltatnak ki. Nem ártana erre több gondot forditani.

* **A megugrott** hadköteleseket, kik 1851-ben születtek, a rendőrség keresi. Legyen elég ennyit csupán figyelmeztetésül egyszerüen felemliteni.

* **Az épitészeti bizottság** — még él, e napokban életjelt adott magáról az által, hogy rendellenes épitkezésért szigoruan büntetett. De már haladunk!

* **A szegények pénzalapja** mostanában igen szépen gyarapodik; legközelebb négy kávés és korcsmáros büntettetett meg, a miért éjjeli botrányra okot adott.

* **Az izléstelenség,** még ha a vallásosság terén nyilvánul is az, mindig visszatetszést szül. Ennélfogva felhivjuk a kath. egyház elöljáróinak figyelmét a várad-utcza végén levő, Krisztust ábrázoló keresztre, melyet az idő már annyira megviselt, hogy a józlés megbotránkozik benne.

* **Az érendrédi** postamestertől 21, általunk igen tisztelt egyének neveinek aláirásával ellátott „nyilatkozat"-ot vettünk, melyben az adatnék a közönség tudomására, hogy a t. postamester ur tetőtől talpig becsületes ember (a min mi sem kétkedünk. Szerk.) a ki hivatalos tisztében elismerést érdemlőleg jár el, és igy a lapunkban őt illetett vád nem egyéb, mint „egy egyén meggondolatlan szeszélyéből származó rosz akaratu koholmány." Ezekre nézve mi csak azt feleljük, hogy — t é n y e k b ő l iteltünk akkor, midőn ama közleményünket irtuk, igy ez teljesen jogosult volt. Egyébiránt meg kell dicsérnünk Zsoldos Lajos endrédi postamester urat azért, hogy ama felszólamlásunk óta nem hallottunk panaszkodni rendetlenségekről. Midőn ezeket kijelentők, a „nyilatkozat" közlése feleslegessé vált.

* **Kofa-história.** E piaczi lelkü hadra valahára a rendőség rávetette szemét, s e tekintetben ki kell emelnünk az erélyes J e n e y Istvánt, ki a vasárnap szentségét nem tisztelő kofákat példásan utasitotta rendre.

Szinházi szemle.

** S z o m b a t o n, nov. 11-kén adatott: „**Babérfa és koldusbot**" dráma. Nagyon érzékeny történet, mely a közönségnek sok lágy szivü tagját könyekre inditá, nagyobb részét azonban hidegen hagyta; sőt a csömörlésig tulvitt sentimentalismuson annyira megindult a hallgatóság, hogy a darab elején egészen megtelt ház, a dráma vége felé már ugyan csak megürült, vagyis az előadás elől sokan megillanának. — Mándoky elemében volt, — deklamálhatott a mennyit csak tetszett. Szakál Rózsa kis szerepében nem idézhetett elő hatást. Zöldi az öreg kertészt ügyesen ábrázolta.

** V a s á r n a p „**Egy szegény leány**" czimü Berg-féle életkép adatott. Bergnek müvei többnyire bécsi légkörben mozognak s igy helyi vonatkozásuk van; — teljes sikerrel átültetni tehát nyelvünkbe, nem tartozik épen a hálátos foglalkozások közé — s azokat „magyaritani" pedig ugy szólván lehetetlen, mert a mi társadalmi életünkben nem merülnek még fel oly mozzanatok, mint a birodalmi fővárosban, melyeket tehát nem is lehet alkalmazni a mi viszonyainkra. No de ezt leszámitva, maga a darab mégis tetszett közönségünknek. — Berg karaktereket ugyan nem fest, psychologiára nem ügyel, de azért ügyesen jelenetez, az eseményeket mozaikszerüleg hatással alkalmazza; ezen körülmény pedig elég arra, hogy a vasárnapi közönség egy részét szórakoztassa. Az előadás kitünő tényezői Bercsényi és Együd voltak, a többi szereplő is kisebb nagyobb mérvben megállta helyét. Telt ház.

Országgyülési tudósitás.

A képv.-ház ülése nov. 9.

Elnök: Somssich Pál.

A kormányrészéről: Bittó, Tóth, Pauler, Szlávy.

Kézsmárky József törvényszéki elnökké történt kineveztetése folytán képviselői állásáról lemond. Tudomásul vétetik. Mocsonyi Sándor, miután meglehet, hogy Andrássy többé, mint miniszterelnök nem jelenik meg e teremben, s igy beadott interpellatiójára talán nem is felelhet, kénytelen ez ügyben, mely hazánk állami fejlődése és szervezetére lényeges befolyással van, f e l s z ó l a l n i.— Egy minister sem mellőzheti a hozzá intézett interpellatiót hallgatással, anélkül, hogy a törvényhozás lényeges jogát meg ne sértené. Elvárja tehát a választ. — Tóth Vilmos belügyér benyujtja az 1848: V. törvényczikk módositásáról szóló választási és a Buda-Pest egyesitéséről ugy közigazgatási szervezéséről szóló törvényjavaslatokat. Simonyi Ernő interpellálja a belügyért, vajon tudtával adatott-e e törvényjavaslat át közlés végett, a jobboldali ugy magyar és német lapoknak, mielőtt a házban előterjesztetett volna? Tóth kijelenti, hogy a Deák-párt értekezletén a javaslatokat előterjeszté s több példányban kiosztatá, őt tehát azért, hogy an kapta meg a sajtó, interpellálni nem lehet; különben tagadja, hogy nem volna joga a sajtót igénybe venni. — Érkövy Adolf előadó beterjeszti a 15 ös ipar bizottságnak az ipartörv. javaslatot illető jelentését. Felvétetik a napirend A 2. §. 2 ik pontjánál, mely a 100 holdnál kevesebbre terjedő birtokon csakhogy engedi meg a vadászati jogot, ha keritéssel el van zárva. Vidliczkay módositást nyujt be, mely szerint keritéssel vagy árokkal el van zárva tétessék. Mukics Ernő még hozzátétetni kivánja: „kertileg müvelve"; Halász pedig csak azt kivánja megha tároztatni: „hogy ha belső telket képez." — Perczel István a szerkezet mellett szól. — Lukerich Bódog stylaris módositása után b. Vay Béla az egész pontot kihagyatni inditványozza. — Szalay Sándor az ily bekeritett területet a politikai hatóságnak bemutattatni kivánja. — Fittler Dezső árok helyett árkolatot kiván tétetni. Cs Szontagh Pál Vidliczkayt pártolja. Ürményi előadó ugy Kukerich, Mukics, mint Vidliczkay módositását elfogadja; szintén Bittó is. Csanády Sándor inditványára még a szőlő is felvétetvén, a szöveg igy fogadtatott el. A 3. §-nál kisebb birtokon a vádászati jog bérbe adandó, többen felszólalván, Perczel István a kényszert megszüntetni kivánja. Hadd rendelkezzék erről a tulajdonos részére és belátása szerint a törvény korlátai között. Miután e módositás mellett és ellen többen szólottak, elfogadtatott a Bittó által szövegezett javaslat, mely szerint a 100 holdnál kisebb birtokon a vadászati jog felett a birtokosok többsége határoz.

Hoffmann óhajtja, hogy az illető birtokok összefüggők legyenek. Halász B. a 3. szakasz helyett mást ajánl. Vay B. szerint a vadásztelületek 500 holdnyira osztandók. Módositást ad be még Simonyi Lajos. A 11. §. cziméül Simonyi Lajos ajánlja: „A fővadak által okozott károkról." Elfogadtatik. A tárgyalás a 27. §-ig haladt.

A képviselőház ülése nov. 10-én.

Elnök: Somssich Pál.

A kormány részéről: Bittó, Pauler.

Bárdossy István vasmegyei Rum kerületi képviselő benyujtja megbizó levelét. Csiky Sándor több, régebben beadott interpellatiójára sürget feleletet s beadott határozati javaslatának, mely a miniszteroknek kötelességévé teszi a bizonyos idő alatti feleletadást, napirendre tüzését kivánja. Holnap határoznak felette. — Török Sándor (soproni) inditványt nyujt be, hogy egy 5 tagból álló bizottság küldessék ki a házszabályok felülvizsgálására és pedig azon utasitással, hogy e bizottság jelentését mielőbb beadja, hogy a ház még ez ülésszak alatt tárgyalhassa. Felvétetik a napirend. Az V-dik fejezet czime: „A vadászati kihágásokról és azok büntetéséről" elfogadtatik. — Hasonlóan elfogadtatnak lényegtelen módositásokkal a további szakaszok is. Az ülésnek egyéb tárgya nem levén, eloszlott.

Belföldi hir.

** S z i v r á z ó t r a g o e d i a czimmel a „M. P."-ban nov. 7-iki kelettel a következő megdöbbentő eseményt olvassuk: Székely Dávid — a néhai S z é k e l y János fia és neje szül. gr. Tohroczkay Róza egyike volt a kolozsvári társadalom legbecsültebb tagjainak. S z é k e l y t lovagias jelleméért, becsületessé geért, nejét a jótékonyság terén kifogyhatlan buzgalmáért mindenki szerette, kedvelte a városon. Annál nagyobb megdöbbenést okozott a tegnap délelőtt városszerte elterjedt hir: Székely és neje megmérgezték magokat, meghaltak. Alig mertünk hitelt adni e Hióbpostának, hisz még tegnapelőtt ott láttuk Székely Dávidnét a nőegylet kiállitásán buzgólkodni, sürgölődni — a szegényekért. Pedig ugy volt. Székely Dávid s neje még együtt reggeliztek gyermekeikkel, s a házi nevelővel, s a mint a nevelő távozott. Székely cyankalyt kevert a neje s a saját poharába, és egyik leánykájok előtt kiürítették. A másik két gyermek künn játszott az udvaron. Székely a cyankalit kiürítvén, leánykájától egy pohár vizet kért, s mire a mitsem sejtő leányka visszatért, anyját a földön összerogyva aléltan kapta. E jelentésre érkezett meg a nevelő, ki Székelyt még életben, s eszméleténél kapta. Rögtön orvosért futott, ellenmérget hoztak, de az már mis sem használt. Székely Dávid utolsó perczében magához kérette jó barátját gr. Telekyt s ennek kézbesitvén végrendeletét, kiadta lelkét. Mint a tüz terjedett el városunkon hire e szomoru öngyilkosságnak, melyre Székelyéket roncsolt anyagi viszonyaik birták. Árván maradt gyermekeiket magasrangu rokonaik rögtön pártfogásuk alá vették. Gyámjokul atyjok véghörgései közt Biró Pált nevezte ki.

A „Debreczeni"
eredeti

MAGÁNTAVIRATAI.

= **B é c s nov. 13. A külügyminiszterium hivatalnokainak Beusttól tegnap történt elbocsuzása alkalmával br. Orczy osztályfőnök a maga és különösen Magyarország nevében köszönetet mondott Beustnak a Magyarország iránt minden időben mutatott barátságos érzületért. Beust mélyen megindulva mondott köszönetet, s kinyilatkoztatta, hogy ezen ország jövője iránt megrendithetlen bizalommal viseltetik. Bizik azon próbált kézben, mely most ő utánna az ügyek vezetését át veszi. Életbátorsága magához tér, a fensén kegye, a népképviselet bizalma, s a polgárok rokonszenve által.**

= **P e t e r s b u r g, nov. 13. A becsi orosz követ tudtul adta itt gr. Andrássynak azon állitólagos nyilatkozatát, hogy ő is mint Beust igyekezni fog a barátságos viszonyokat fentartani Oroszországgal.**

= **B é c s, nov. 13. A „Wanderer" jelenti, hogy Andrássy visszatérte után a lajtántuli miniszterválság megoldása gyorsan megtörténhetik.**

= **P á r i s, nov. 13. A „France" fentartás mellett közli, hogy a pápa Versaillesben tudatta azon szándokát, hogy Franciaországba akar resideálni. Thiers igyekszik erről a pápát lebeszélni, azonban eshetőlegesen Pau várát felajánlá neki.**

= **P e s t, nov. 13. A buza kinálata gyenge, a vevők igen tartózkodók, az ár többnyire 5 krral csökkent; a zab ára pedig 2½ krral, más egyéb nem változott.**

Felelős szerk. s kiadótulajdonos: **KÁROLY**

H I R D E T É S E K.

180. ARJEGYZÉK

az „ISTVÁN" gőzmalom gyártmányairól.

(D e b r e c z e n b e n költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.)

Ingyen zsákkal.

	frt. kr.
A. Asztali dara nagy szemü	16 60
B. Ugyanaz apró szemü . .	16 60
C. Dara középszerü . . .	15 60
O. Királyliszt	16 20
1. Lágyliszt	15 60
2. Montliszt	15 —
3. Zsemlyeliszt különös . .	14 60
4. „ „	14 20
5. Fehér kenyérliszt I. rendü	13 40
6. Ugyanaz II. rendü . .	11 80
7. Barna kenyérliszt I. rendü	10 80
8. Barna „ II. „	9 60
9. Lágyliszt I. rendü zsákkal	7 —
„ Lágyliszt I. „ zsáknélkül	6 60
10 „ II. „ zsáknelkül	3 40
11 Buzakorpa zsákkal	2 60
„ „ zsáknélkül	2 20
Rozsliszt I. rendü . . .	9 80
Rozsliszt II. rendü . . .	9 —
„ „ III. „ .	7 20
Rozskorpa zsákkal	2 80
„ „ zsáknélkül	2 40
00 Árpakása	19 —
0. Árpakása	17 —
1. Árpakása	13 —
2. Árpakása	11 —
3. Árpakása	10 —
5. Árpadara	12 —
6. Árpaliszt zsákkal	4 80
„ „ zsáknélkül	4 40

A buza- és rozs-készitmények eladása netto 150 bécsi fonttal, az árpakása netto 100 bécsi fonttal — ingyen zsákba pakolva — történik.

A. B. és C. dara 50 bécsi fontos ingyen zsákokban is kapható.

Simaőrlés mázsánként . . — 70
Darálás . „ . . . — 35

Debreczen, 1871. oct. 16.

Haszonbérbeadás.

Balkányban — Szabolcsmegyében — mintegy ezer holdnyi birtok belső és gazdasági épületekkel 1871-ik év jannár 1-ső napjától kezdve haszonbérbe kivehető.

Értekezhetni lehet Ér-Mihályfalván velem. 482 2—3

Beszterczey Ferencz.

Eladó ház.

Nagyujutczán az 1603-dik szám alatti ház eladó. Értekezhetni iránta a bent lakó tulajdonossal.

470 3—5

Nemzeti biztositó társaság Pesten.

Ezennel van szerencsénk a t. cz. közönség tudomására juttatni, miszerint a magyar királyi földmivelés-, ipar- s kereskedelemügyi miniszteriumnak folyó évi augusztus 13-kán kelt 7715-dik szám alatti leirata alapján az

életbiztositási ágat

is üzletkörünkbe vontuk, s igy mai naptól fogva minden módozat szerinti életbiztositási bevallásokat társasági irodánkban (Nádor utcza 9. sz.) ugymint a magyar korona országaiban levő vezér-, fő- és kerületi ügynökségeinknél elfogadhatunk.

Hogy teljesen megfelelhessünk a t. cz. biztositó közönség méltányos igényeinek, ezen üzletág bevezetésére irányult főtörekvésünk, hogy mérsékelt dijak, szabadelvü föltételek és korszerü ujitások alkalmazása által a közönséget, mind azon előnyben és kedvezményekben részesitsük, melyek a szilárdság elveivel és az üzlet okszerü kezelésével összeegyeztethetők.

Bővebb tudósitásokkal szivesen szolgálnak a debreczeni vezérügynökségünk irodájában, a hol is

életbiztositási felügyelők

a legelőnyösebb feltételek mellett alkalmazást nyerhetnek.

Nemzeti biztositó társaság.

484 2—3

Pulszky elnök. **Várady** alelnök. **Herrman** vezér-igazgató.

A DEBRECZENI
IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK

vesz és elad mindennemü állampapirokat, ipartársulati részvényeket, elsőbbségi kötvényeket, szelvényeket,

arany és ezüst pénzeket;

elad sorsjegyeket részletfizetésre:

magyar kir. nyeremény kölcsön sorsjegyeket, évenkénti	4	huzás	200,000 frt	főnyereménynyel,	6 frt	havi részletfizetés mellett,		
osztrák hitel intézeti	„	„ 4 „	200,000 frt	„	10 frt	„ „ „		
1864-ki Osztr. állam	„	„ 5 „	250,000 frt	„	7½	„ „ „		
1860-ki 5% es osztrák állam	„	„ 4 „	300,000 frt	„	8 frt	„ „ „		
1839-ki osztrák állam	„	„ 1 „	150,000 frt	„	8 frt	„ „ „		
törökbirodalmi 400 francos 3%-es	„	„ 6 „	600,000 franc	„	6 frt	„ „ „		
1864-ki 100 rubeles 5%-es orosz	„	„ 4 „	200,000 rubel	„	10 frt	„ „ „		
1866-ki	„	„ 4 „	200,000	„	10 frt	„ „ „		
Braunschweigi 20 tl.	„	„ 4 „	30,000 tl.	„	4 frt	„ „ „		

27 0—0

Az igazgatóság.

Serház megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesiteni, hogy a Takarékpénztár épülete alatti sörház helyiségeket bérbe vevén azokat a legcsinosabban s legkényelmesebben felszerelve —

folyó hó 13-án hétfőn este

ünnepélyesen megnyitom.

A midőn ez alkalomból hálás köszönetemet nyilvánitom a n. é. közönségnek azon szives pártfogásért, a melyben három éven át a Bloksay téle helyiségben részesitett, kérem egyszersmind, hogy ezen pártfogását számomra az uj helyiségben is tartsa meg, részemről igyekezni fogok azt kitünő ételek-italok gyors és pontos kiszolgáltatása által ezentulra is minél nagyobb mértékben kiérdemelni.

Debrecz. 1871. nov. 11. alázatos szolgája.

Kopeczky József
bérlő.

483 2—2

Eladó.

A kösélyszegi I dülőben 16 nyilas, czélszerü gazdasági épületekkel ellátott t a n y a f ö l d és a m. pércsi ut keleti oldalán fekvő 6 köblös majorsági föld.

Értekezhetni nagyujutczán 1614. sz. a. a tulajdonossal.

485 1—3

Árverési hirdetés.

Néhai László József és neje Mikó Mária hagyatékához tartozó következő ingatlanok u. m.

1. A csapóutczai szőllős kertek mellett egyfelől a Vásári József, másfelől a Trocsányi Ferencz majorsági földével szomszédos, a debreczeni 3388. sz. telekjegyzőkönyvben beirt egy hold és 125 négyszög öl területü majorsági föld.

2. A sexta kertben levő 514 négyszög öl szőllő.

És pedig a majorsági föld a f. 1871. évi nov. hó 17. napján délután 2 órakor, a sextakerti szőlő nov. hó 18. napján délután 2 órakor a helyszinén tartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Az árverési feltételek t. Nagy Gusztáv ügyvéd urnál (hagymatér 16. sz. a.) addig is megtekinthetők.

Kelt Debreczenben 1871. nov. 9.

Balkányi Szabó Lajos,
törv. széki tanácsos.

481 2—?

Debreczen, 1871. Nyomatott Telegdi L. betüivel.